

اعلامیه مطبوعاتی

۳۰ آگست ۲۰۲۶

**نهادهای مدنی افغانستان
خواهان آزادی فوری شش کارمند
«بنیاد تحقیقات حقوقی زنان و کودکان»
هستند که توسط
استخبارات طالبان بازداشت شده اند**

اعلامیه مطبوعاتی

۳۰ اگست ۲۰۲۶

نهادهای مدنی افغانستان خواهان آزادی فوری شش کارمند «بنیاد تحقیقات حقوقی زنان و

کودکان» هستند که توسط استخبارات طالبان بازداشت شده اند

شش عضو ارشد «بنیاد تحقیقات حقوقی زنان و کودکان» (WCLRF) که در ۱۸ جولای ۲۰۲۶ توسط استخبارات طالبان در کابل بازداشت شدند، برای هفته‌ها در وضعیت «نا معلوم» نگهداری شدند و اکنون گزارش‌ها حاکی از سپردن پرونده آنان به محکمه نظامی است. نهادهای امضاکننده جامعه مدنی افغانستان، ضمن ابراز نگرانی عمیق، خواهان آزادی فوری و بدون قیدوشرط آنان و توقف بازداشت خودسرانه فعالان حقوق بشر، خبرنگاران و کارکنان مدنی هستند.

در ۲۱ جون ۲۰۲۶، نیروهای استخبارات طالبان به دفتر WCLRF در کابل وارد شدند، تلفن‌ها و لپ‌تاپ‌های کارمندان را ضبط کردند، دفتر را تلاشی و مسدود کردند و کارمندان را درباره فعالیت‌های این نهاد — از جمله برنامه آموزش آنلاین دختران، فعالیت‌های حقوق زنان، تحقیقات و گزارش‌های حقوق بشری و ارتباط با نهادهای بین‌المللی — بازجویی کردند.

در ۱۸ جولای ۲۰۲۶، شش عضو ارشد این نهاد پس از احضار به بهانه تحویل گرفتن وسایل ضبط‌شده، بازداشت و به محل نامعلومی منتقل شدند. بعد از تقریباً یک ماه، خانواده‌های آنان از محل نگهداری، وضعیت صحتی و اتهامات وارده هیچ اطلاعی نداشتند؛ وضعیتی که در حقوق بین‌الملل «ناپدیدسازی اجباری» خوانده می‌شود. تنها در هفته گذشته مشخص شد که آنان در ریاست ۴۰ استخبارات طالبان نگهداری می‌شوند و برخی از اعضای خانواده شان توانسته‌اند با آنان ملاقات کنند.

اکنون گزارش‌ها حاکی از آن است که پرونده این افراد به محکمه نظامی سپرده شده است. اتهامات مطرح‌شده ظاهراً به فعالیت‌هایی مانند آموزش آنلاین دختران و تهیه گزارش‌های تحقیقی مربوط می‌شود؛ فعالیت‌هایی صرفاً مسالمت‌آمیز و در راستای حمایت از حقوق زنان و دختران.

این مورد، یک استثنا نیست

پرونده کارمندان WCLRF بخشی از یک الگوی گسترده‌تر است. سازمان دیده‌بان حقوق بشر (Human Rights Watch) نیز در ۱۲ اگست ۲۰۲۶ با انتشار بیانیه‌ای جداگانه در رابطه به بازداشت این شش کارمند تأکید کرد و همچنین از بازداشت دو کارمند افغان یوناما (سازمان ملل در افغانستان) در هرات توسط استخبارات طالبان خبر داد — مورد دیگری که در آن نیز خانواده‌ها و وکلا از دسترسی به

بازداشت‌شدگان محروم مانده‌اند. به‌تازگی نیز نویدالله فطرت، استاد دانشگاه، در شهر هرات بازداشت شد. آقای فطرت چند روز پیش با نشر ویدیویی در صفحه فیسبوک طالبان را متهم کرد که اهداف قومی خود را در پوشش دین دنبال می‌کنند و با برخورد تبعیض‌آمیز، همزیستی میان اقوام افغانستان را از بین برده‌اند، و خواستار جدایی دین از سیاست و موضع‌گیری علمای دینی در برابر رفتار طالبان شد. تکرار این الگو در نهادهای مختلف نشان می‌دهد آنچه در برابر WCLRF رخ داده، اقدامی منفرد نیست، بلکه بخشی از رویکردی سیستماتیک علیه جامعه مدنی، به‌ویژه نهادهای فعال در حوزه حقوق زنان است.

نگرانی‌های حقوقی

بازداشت افراد بدون حکم محکمه، بدون اطلاع از اتهام مشخص، بدون دسترسی فوری به وکیل و بدون امکان اعتراض به قانونی بودن بازداشت، ناقض اصول اساسی دادرسی عادلانه است. نگهداری طولانی‌مدت بدون افشای محل بازداشت، مطابق معیارهای پذیرفته‌شده حقوق بین‌الملل، مصداق ناپدیدسازی اجباری است. محاکمه افراد غیرنظامی در محاکم نظامی نیز، در نبود تضمین‌های لازم برای استقلال و بی‌طرفی، نگرانی‌های جدی ایجاد می‌کند.

نهادهای امضاکننده همچنین از گزارش‌های متعدد درباره شکنجه و بدرفتاری در بازداشتگاه‌های استخبارات طالبان، به‌ویژه مراکز امنیت ملی، عمیقاً نگران‌اند. گزارش‌های مربوط به لت‌وکوب، تهدید، فشار روانی، محرومیت از تماس با خانواده و عدم دسترسی به وکیل باید فوراً و به‌طور مستقل بررسی شود.

خواسته‌های ما

- شش عضو بازداشت‌شده WCLRF فوراً و بدون قیدوشرط آزاد شوند.
- در صورت وجود اتهام مشخص، آن به‌صورت رسمی و شفاف به افراد و خانواده‌های آنان ابلاغ شود.
- دسترسی فوری و محرمانه آنان به وکیل مدافع منتخب خود و تماس منظم با خانواده تضمین شود.
- از شکنجه، لت‌وکوب، تهدید، فشار روانی و هرگونه بدرفتاری با بازداشت‌شدگان جلوگیری شود.
- وضعیت صحتی و محل نگهداری تمام بازداشت‌شدگان به خانواده‌های آنان اطلاع داده شود.
- در صورت ادامه روند قضایی، محاکمه‌ای مستقل، بی‌طرف و عادلانه مطابق معیارهای پذیرفته‌شده حقوق بشری برگزار شود.
- درباره ادعاهای شکنجه و بدرفتاری در بازداشتگاه‌های استخبارات، به‌ویژه مراکز امنیت ملی، تحقیقات مستقل و مؤثر انجام و عاملان آن پاسخگو قرار گیرند.

- از بازداشت و تعقیب افرادی که صرفاً به دلیل دفاع مسالمت‌آمیز از حقوق بشر، آموزش دختران، فعالیت رسانه‌ای، تحقیق یا همکاری با نهادهای بین‌المللی فعالیت می‌کنند، خودداری شود.

خطاب به جامعه جهانی

ما از سازمان ملل متحد، یوناما، گزارشگر ویژه سازمان ملل در امور حقوق بشر افغانستان، نمایندگی‌های دیپلماتیک، نهادهای بین‌المللی حقوق بشر و جامعه جهانی می‌خواهیم در برابر این وضعیت سکوت نکنند و از تمامی ابزارهای دیپلماتیک و حقوقی موجود برای تأمین آزادی این افراد و سایر بازداشت‌شدگان استفاده کنند.

دفاع از حقوق بشر، آموزش دختران، آزادی بیان، فعالیت رسانه‌ای و مستندسازی وضعیت حقوق بشر جرم نیست.

نهادهای امضاکننده جامعه مدنی افغانستان ضمن ابراز همبستگی با خانواده‌های بازداشت‌شدگان و تمامی مدافعان حقوق بشر، خبرنگاران و کارکنان جامعه مدنی که با تهدید و فشار مواجه‌اند، بر خواست خود برای آزادی فوری بازداشت‌شدگان، رعایت حقوق قانونی آنان، دسترسی به عدالت و پایان بازداشت‌های خودسرانه و شکنجه در افغانستان تأکید می‌کنند.

نهادهای امضاکننده

- شبکه جامعه مدنی و حقوق بشر
- موسسه دموکراسی و توسعه افغانستان
- مجمع مدافعان حقوق بشر
- سازمان جهانی مبارزه با شکنجه
- خبرگزاری زنان افغانستان
- نسل صلح
- نهادهای جامعه و حقوق بشری افغانستان
- شورای عمومی وحدت مردمی ولایت پروان
- جنبش زنان به سوی آزادی
- شبکه زنان افغان در حکومت داری شهری

- مرکز آموزش حقوق بشر
- همیاری زنان افغانستان
- اتحاد و همبستگی زنان افغانستان
- زنان افغان-کانادایی برای همکاری جهانی